

ماهیان سردآبی بومی ایران

حمیدرضا علیزاده نابت ، مرتضی علیزاده

مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور - تنکابن

پست الکترونیکی مسئول مقاله: hralizadeh@yahoo.co.uk

آبهای داخلی کشور ایران با ۱۹ حوضه آبریز ، تنوع زیستی شگرفی را از ماهیان آب شیرین با حدود ۳۰۰ گونه در خود جای داده است . تاکنون تعاریف مختلفی از گونه های آبزیان سردآبی در منابع شیلاتی خارج و داخل کشور ارائه شده است. پیامد این تعاریف مختلف، دامنه ای متغیر از گونه های آبزیانی است که در سراسر جهان در ذیل هر یک از این تعاریف فهرست شده اند . در کشور ایران عرفاً به ماهی قزل آلائی رنگین کمان که گونه ای وارداتی و اصالتاً متعلق به قاره آمریکاست و در چند دهه اخیر پس از ورود به صنعت آبرزی پروری کشور مورد توجه قرار گرفته است، ماهی سردآبی اطلاق می شود. از ماهی آزاد دریای خزر که گونه بومی ایران است و همچنین ماهی قزل آلائی خال قرمز که بومی رودخانه های کوهستانیرشته کوه البرز است نیز به عنوان ماهی سردآبی نام برده می شود. بنابراین پیش از اینکه تعریف جامع، مشخص و قابل تعمیمه شرایط ایران تبیین شده باشد، استفاده از لغت “سردآبی” به ویژه طی دو دهه اخیر در دستور کار متولیان اجرایی و پژوهشی شیلاتی کشور قرار گرفته است و سردرگمی دانش پژوهان و دست اندرکاران رشته شیلات و زیست شناسی برای مشخص نبودن محدوده واژه های سردآبی و گرم آبی مشهود است. در این بررسی که در جریان تدوین برنامه راهبردی تحقیقات ماهیان سردآبی کشور صورت گرفت، با مبنای قرار دادن تعریف مشخصی برای منابع آبی سردآبی ، گونه های سردآبی و ماهی سردآبی ، گونه های ماهیان سردآبی بومی کشور متعلق به تیره های *Cobitidae* و *Balitoridae* ، *Percidae*، *Cyprinidae* ، *Salmonidae* در یک فهرست پیشنهادی آورده شده اند.

کلمات کلیدی: ماهی - سردآبی - بومی - ایران